Приложение № 3

ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2027 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2028-2029 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ (ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)

НА **АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ**

(наименование на бюджетната организация)

I. МИСИЯ

Мисията на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е "Защита на човека, обществото, бъдещите поколения и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения". Основната цел на дейността на АЯР е да осигури използването на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) в съответствие с изискванията и принципите на ядрената безопасност и радиационната защита.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Структурата на Агенция за ядрено регулиране (АЯР) е уредена с Устройствен правилник, в който е определена общата численост на персонала, организацията на работата и функциите на отделните звена. Администрацията на АЯР е организирана в рамките на една главна дирекция и четири дирекции, разпределени съответно в обща и специализирана администрация. На пряко подчинение на председателя са длъжностите: главен секретар, ръководител на звено за вътрешен одит, служител по сигурността на информацията и финансов контрольор.

Председателят на АЯР като независим специализиран орган на изпълнителната власт, се определя с решение на Министерски съвет и се назначава от министър-председателя. В рамките на компетентностите си, дадени му от ЗБИЯЕ, председателят на АЯР ръководи Агенцията през мандата си, подпомаган от двама заместник-председатели.

Към момента АЯР упражнява регулаторен контрол върху 13 ядрени съоръжения (ЯС), намиращи се на различни етапи от жизнения им цикъл. Между ЯС в експлоатация са блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй" и две хранилища за отработено ядрено гориво (ОЯГ) – по суха технология и под вода. ЯС за управление на радиоактивни отпадъци (РАО), които към настоящия момент са в експлоатация са Съоръжение за плазмено изгаряне (СПИ) и СП „РАО - Козлодуй. За Националното хранилище за РАО, което е съоръжение за погребване на РАО, е издадено разрешение със срок от 4 години за въвеждането му в експлоатация. Пет ядрени съоръжения се намират на етап извеждане от експлоатация, като включват блокове от 1 до 4 и СП „ПХРАО – Нови хан". Във връзка с изпълнение на целите заложени в стратегията за безопасно управление на ОЯГ и РАО, АЯР провежда последователна политика и извършва контрол върху дейностите по безопасно управление на свежо ядрено горива, отработено ядрено гориво и управлението на наличните количества и новогенерираните РАО в страната.

В областта на радиационната защита при дейности с ИЙЛ АЯР контролира над 1300 лицензианта, осъществяващи дейности в повече от 2500 обекта с ИЙЛ. Лицензианти на АЯР са ГД „ПБЗН" към Министерство на вътрешните работи, органите на държавния здравен контрол към Министерство на здравеопазването, ИАОС и РИОСВ към Министерство на околната среда и водите, Институти към Българска академия на науките, Агенция "Митници", АЕЦ „Козлодуй", Държавно предприятие „РАО", Главна дирекция «Национален център по метрология» към Български институт по метрология, ТЕЦ „Марица - Изток 2" ЕАД, „Мини Марица-Изток" ЕАД, "Софарма" АД, "Лукойл Нефтохим Бургас" АД, "Солвей Соди" АД и други. Лицензианти на АЯР са и всички лечебни заведения за болнична помощ в страната.

В последните години обемът и обхватът на дейността на агенцията се разшири поради рязко нарастване на броя на обектите с ИЙЛ и дейностите, подлежащи на регулаторен контрол и във

връзка с нови задължения, произтичащи от членството на страната в ЕС и Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и Агенцията за ядрена енергия към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).
Във връзка с решенията на Народното събрание и Министерския съвет за изграждане на блокове 7 и 8 на площадката на АЕЦ Козлодуй, в следващите години е необходимо да се запълни изцяло общата численост на персонала на АЯР, за да бъде осигурена дейността по лицензиране на новите ядрени блокове. Създаването на компетентни специалисти в ядрената сфера е процес, който изисква няколко години. С тази цел и в изпълнение на препоръките на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ), получени в резултат на проведената IRRS мисия за преглед на регулаторната дейност на Република България в областта на ядрената безопасност, АЯР прие План за действие, в който една от основните задачи е укрепването на административния и професионалния капацитет на агенцията. Предприетите през 2024–2026 г. действия показват системно и последователно търсене на устойчиви решения за преодоляване на кадровия дефицит на експерти и създаване на по-добри условия за работа.
В последните години АЯР провежда последователна и проактивна политика за укрепване на административния си капацитет и за привличане на млади специалисти с подходящо образование и квалификация. В тази връзка е разработена и се изпълнява Стратегия за изграждане на професионален капацитет в АЯР за периода 2022–2032 г., която създава рамка за планиране, привличане, обучение, задържане и професионално развитие на персонала. Стратегията идентифицира ключовите компетентности, необходими за изпълнение на регулаторните функции, както и рисковете, свързани с недостиг на експертиза, текучество и загуба на институционална памет.
Същевременно АЯР участва активно в изпълнението на Първия и Втория тригодишни планове по Националната стратегия за развитие на човешките ресурси в ядрената сфера, насочена към осигуряване на устойчив експертен потенциал за всички организации и институции, ангажирани с ядрената енергетика и радиационната защита. Реализирането на тази стратегия изисква дългосрочен подход и последователно поддържане на необходимия административен и експертен капацитет на националния регулаторен орган.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ (ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ)*

ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

Визия за развитието на политиката (не е приложимо за функционалните области)
Основните дейности на АЯР, определени в ЗБИЯЕ (чл. 5) са:

- Осъществяване на правомощия в областта на държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и при управлението на РАО и ОЯГ:

- издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензиите и разрешенията за осъществяване на съответната дейност, предвидени в ЗБИЯЕ;
- издаване, прекратяване и отнемане на удостоверения за регистрация за извършване на дейности с ИЙЛ, предвидени в ЗБИЯЕ;
- издаване, прекратяване и отнемане на удостоверения за правоспособност на физически лица, които осъществяват дейности, свързани с осигуряване и/или контрол на ядрената безопасност и радиационната защита в ядрени съоръжения, на инструктори на пълномащабни симулатори и квалифицирани експерти по радиационна защита;
- оценка и предприемане на мерки за оптимизиране на радиационната защита в ЯС, обектни с ИЙЛ, обекти с повишено съдържание на естествени радионуклиди и при управление на РАО и извеждане от експлоатация на ЯС и обекти с РАВ;

-осъществяване на регулаторен контрол на радиоактивните изхвърляния от площадките на ЯС, вкл. за целите на ежегодно предоставяне на информация на ЕК за радиоактивните изхвърляния от площадката на АЕЦ "Козлодуй";
- методическо ръководство върху извършването на технически надзор на съоръженията с повишена опасност на територията на ЯЦ, които имат значение за ядрената безопасност;
- планиране и провеждане на инспекции за оценка на ядрената безопасност на ЯЦ, изследователски реактори и съоръжения за управление на ОЯГ, вкл. при тяхното извеждане от експлоатация;
- планиране и провеждане на инспекции, свързани с оценка на физическата защита на ядрените материали и ядрените съоръжения, вкл. при внос, износ, превоз и съхранение на ядрен материал и радиоактивни вещества;
- планиране и провеждане на инспекции на дейността на лицензиантите, които осъществяват специализирано обучение за дейности в ЯС и с ИЙЛ;
- извършване на оценка на събития в ЯС и в обекти с ИЙЛ, които са свързани с ядрената безопасност и радиационната защита;
- налагане на принудителните административни мерки и административни наказания в случаите, предвидени в ЗБИЯЕ;
• Изпълнение на задължения в областта на аварийното планиране и аварийната готовност:
- разработване на авариен план за действие на АЯР в случай на ядрена и радиационна авария;
- организация и оценка на дейностите, свързани с аварийното планиране и аварийната готовност в ЯС, както и при превоз на ядрен материал и радиоактивни вещества;
- поддържане на аварийна готовност и участие в национални и международни учения за действия при авария;
• Подготовка на материали, обобщаване на информация, извършване на анализи и изготвяне на експертни оценки във връзка с управлението на фонд "РАО" и фонд "Извеждане от експлоатация на ЯС";
• Изпълнение на задължения, произтичащи от членството на Република България в международни организации, както и в изпълнение на международни договори:
- осъществяване на международното сътрудничество на Република България, свързано с безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и управлението на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво;
- осъществяване на възложеното по компетентност на АЯР национално представителство в Постоянното представителство на Република България във Виена при Организацията на обединените нации, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и към други международни организации;
- осъществяване на възложеното по компетентност на АЯР представителство в съответните работни групи, комитети и институции на Европейския съюз, на Агенцията за ядрена енергия към ОИСР и в работните групи по европейските въпроси на национално равнище;
- подготовка на докладите в изпълнение на задълженията по Конвенцията за ядрена безопасност, Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци и съответните директиви от европейското законодателство и внасяне в МС на тези доклади;
- изпълнение на функциите на централен орган и пункт за връзка за уведомяване при авария и оказване на помощ съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария и Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка;
- изпълнение на функциите на централен орган, пункт за връзка и координатор по изпълнение на задълженията по Конвенцията за физическа защита на ядрения материал;
- изпълнение на функциите на компетентен орган и пункт за връзка по системата на Европейския съюз за ранен обмен на информация в случай на радиационна опасност;
- изпълнение на задължения, произтичащи от двустранни споразумения, вкл. свързани с уведомяване, искане или оказване на помощ в случай на ядрена авария;

- организиране и координиране на изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от Споразумението за прилагане на чл. III (1) и (4) от Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО), както и по Допълнителния протокол към това споразумение;

• Осъществяване на правомощия в областта на законотворческата дейност и регламентиране на дейността на администрацията на АЯР:

- анализ на вътрешното законодателство, на документите на МААЕ, ЕС и други международни организации по въпроси от компетентността на АЯР и формулиране на предложения за промени в нормативни документи, вътрешни правила и практики;
- разработване и предлагане за приемане от МС на проекти на нормативни актове и тяхното изменение и допълнение, включително на ЗБИЯЕ и наредбите за неговото прилагане;
- подготовка на становища по компетентност по проекти на нормативни актове, изготвени от други ведомства;
- разработване и въвеждане в действие на вътрешни правила, методики и указания, свързани с дейността на АЯР;
- разработване и актуализация на регулиращи ръководства;

• Изготвяне и представяне в МС на ежегоден доклад за състоянието на ядрената безопасност и радиационната защита при използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и при управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво, както и за дейността на агенцията;

• Поддържане на регистри на издадените лицензии, разрешения и удостоверения, както и на база данни за аварийните събития, свързани с ядрената безопасност и радиационната защита;

• Осъществяване на контрол върху дейностите по водене на отчет и контрол на радиоактивните източници и на РАО в ЯС и обекти с ИЙЛ;

• Организиране на обучението, поддържането и повишаването на професионалната квалификация на служителите в АЯР и управление на знанията в областите на дейност на АЯР;

• Конституиране и организация на дейността на Консултативния съвет по въпросите на ядрената безопасност и на Консултативния съвет по въпросите на радиационната защита;

• Изпълнение на задължения относно предоставяне на граждани, юридически лица и държавни органи на информация относно състоянието на ядрената безопасност и радиационната защита, вкл. изпълнение на задължения по Закона за достъп до обществена информация.

Стратегическа и оперативни цели

За всяка от дейностите си АЯР е определила стратегическа цел и очаквани резултати, като е направен опит за създаване на система от измерими показатели за постигането на целта. За основните дейности, определените цели са както следва:

Цел 1. Осигуряване на безопасното използване на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения.

За изпълнение на тази цел АЯР осъществява лицензионна и инспекционна дейност, както и дейност по изготвяне на нормативни актове.

Цел 2. Ефективно сътрудничество с органите, регулиращи ядрената безопасност и радиационната защита в други държави.

За изпълнение на тази цел АЯР участва в съвместни инициативи на международни и европейски организации, с които си сътрудничи за хармонизиране и повишаване на ядрената безопасност и радиационната защита.

Цел 3. Укрепване доверието на обществото в дейността на Агенцията за ядрено регулиране.

За изпълнение на тази цел АЯР провежда политика на публичност и откритост и редовно информира обществеността по важни проблеми от областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Цел 4. Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет в Агенцията за ядрено регулиране.

За изпълнение на тази цел АЯР организира обучения на служителите си и участва в инициативи на обучителни организации на национално нива по линия на института за публична администрация (ИПА) и вътрешно ведомствен план за обучение В допълнение на това повишава административният си капацитет чрез участие в редица международни мероприятия по линия на МААЕ, Агенцията за ядрена енергия към ОИСР и международни проекти по линия на ЕК.

Цел 5. Непрекъснато усъвършенстване на предоставяните от Агенцията за ядрено регулиране административни услуги на граждани и юридически лица.

За изпълнение на тази цел АЯР въвежда различни елементи на електронно управление в дейността си с оглед облекчаване на гражданите и юридическите лица при ползване на административни услуги.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Във връзка с изпълнение на задълженията си, вменени със закон и за изпълнение на поставените цели, Агенция за ядрено регулиране поддържа добри работни взаимоотношения с министерство на енергетиката, министерство на здравеопазването, министерство на околната среда и водите, министерство на вътрешните работи, министерство на външните работи, министерство на образованието и науката и други институции при необходимост.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		**Целева стойност**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***	***Прогноза 2029 г.***
1.				
2				
.....				
№				

Информация за наличността и качеството на данните

* В тази част се представя съответната информация за всяка област на политика/функционална област

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2027 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2028-2029 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. евро)	***Проект 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***	***Прогноза 2029 г.***
Общо приходи:	**8 001.8**	**8 001.8**	**8 001.8**
Данъчни приходи			
Неданъчни приходи	8 001.8	8 001.8	8 001.8
Приходи и доходи от собственост			
Приходи от държавни такси	8 001.8	8 001.8	8 001.8
Глоби, санкции и наказателни лихви			
Други			

Забележка: Разчетите за приходите следва да бъдат представени в таблицата и да се опишат по видове под нея, като задължително се посочи нормативното основание, на база на което се събират/администрират отделните видове приходи.
В случай че ПРБ администрира приходи, които не са посочени в таблицата, но представляват значителна част от бюджета (пример: приходи от концесии), то ПРБ следва да ги включи на отделен ред в таблицата.

При попълване на цифровата информация в отделните приложения всички числа следва да бъдат посочени в хил. евро до един знак след десетичната запетая.

Приходите, на които Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е администратор, са приходи от такси за издаване на лицензии и разрешения по реда на Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) и Тарифата за таксите, събирани от АЯР по ЗБИЯЕ. С Постановление № 209 от 13 октомври 2025г. на Министерски съвет е приета нова Тарифа за таксите, събирани от Агенцията за ядрено регулиране по Закона за безопасно използване на ядрената енергия (Тарифа).

За ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) в експлоатация се заплащат годишни лицензионни такси за контрол, които остават постоянни за периода на бюджетната прогноза, при условие че не бъдат въведени в експлоатация нови съоръжения.
За ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) се събират и такси за издаване на лицензии и разрешения - тези приходи са от еднократни такси при издаването на съответните лицензии и разрешения и са в зависимост от изпълняваните от заявителите дейности. При съставяне на проектобюджета за 2027 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2028-2029 г. са отчетени доколкото са известни планираните дейности на лицензиантите. Във връзка с решенията по изграждане на нова ядрена мощност - 7 и 8 блок на АЕЦ Козлодуй, размерът на приходите от такси за периода 2027 – 2029 г. може да се увеличи над планирания. Също така в периода 2028 - 2029 г. се планира подаване на заявление за издаване на лицензия за експлоатация на Етап – 1 на СП „НХРАО“ към ДП „РАО“ и издаване на разрешение за строителство на Етап – 2 на същото ядрено съоръжение. В допълнение на тези дейности в края на 2028 г. се планира издаване на Разрешение за избор на площадка на дълбоко геоложко хранилище на ДП „РАО“. С приемането новата Тарифа и във връзка с доколкото са известни планираните дейности на лицензиантите, може да се очаква увеличение на приходите от таксите със случаен характер с 1 022. 6 хил. евро годишно.
Тъй като увеличението на тези такси изцяло зависи от дейностите и решенията на лицензиантите, предлагаме в централния бюджет да бъдат предвидени 1 022.6 хил. евро приходи от такси.
Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2024 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**4 268,1**	***4 268,1***	**0**	**3 866,2**	***3 866,2***	**0**	**401,9**	***401,9***	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**4 268,1**	***4 268,1***	**0**	**3 866,2**	***3 866,2***	**0**	**401,9**	***401,9***	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 268,1	*4 268,1*	0	3 866,2	*3 866,2*		401,9	*401,9*	

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2025 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**4 976.4**	**4 976.4**	**0**	**4 607.0**	**4 607.0**	**0**	**369.4**	**369.4**	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**4 976.4**	**4 976.4**	**0**	**4 607.0**	**4 607.0**	**0**	**369.4**	**369.4**	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 976.4	**4 976.4**	0	**4 607.0**	**4 607.0**	0	**369.4**	**369.4**	0

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Закон за 2026 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**8 256.3**	***7 233.7***	**1 022.6**	**7 878.0**	***6 855.4***	**1 022.6**	**378. 3**	***378.3***	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**8 256.3**	***7 233.7***	**1 022.6**	**7 878.0**	***6 855.4***	**1 022.6**	**378. 3**	***378.3***	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 256.3	*7 233.7*	1 022.6	7 878.0	*6 855.4*	1 022.6	378. 3	*378.3*	0

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (*Проект* за 2027 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**8 777.0**	***7 754.4***	**1 022.6**	**8 398.7**	***7 376.1***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**8 777.0**	***7 754.4***	**1 022.6**	**8 398.7**	***7 376.1***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 777.0	*7 754.4*	1 022.6	8 398.7	*7 376.1*	1 022.6	378. 3	378. 3	0

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2028 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**8 787.1**	***7 764.5***	**1 022.6**	**8 408.8**	***7 386.2***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**8 787.1**	***7 764.5***	**1 022.6**	**8 408.8**	***7 386.2***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 787.1	*7 764.5*	1 022.6	8 408.8	*7 386.2*	1 022.6	378. 3	378. 3	0

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2029 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
4600.00.00	**Общо разходи**	**8 796.3**	***7 773.7***	**1 022.6**	**8 418.0**	***7 395.4***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.00	**Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“**	**8 796.3**	***7 773.7***	**1 022.6**	**8 182.2**	***7 395.4***	**1 022.6**	**378. 3**	**378. 3**	**0**
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 796.3	*7 773.7*	1 022.6	8 182.2	*7 395.4*	1 022.6	378. 3	378. 3	0

***Класификационен код съгласно РМС № 478 от 2026 г.**

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет ***(хил. евро)***	***Проект 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***	***Прогноза 2029 г.***
Общо консолидирани разходи:	8 777.0	8 787.1	8 796.3
Общо разчетено финансиране:	8 777.0	8 787.1	8 796.3
Бюджет на ПРБ	7 754.4	7 764.5	7 773.7
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	1 022.6	1 022.6	1 022.6
• *Централен бюджет, в т.ч.:*	1 022.6	1 022.6	1 022.6
Държавни инвестиционни заеми			
Капиталови разходи по Национална инвестиционна програма			
• *Сметки за средства от Европейския съюз* (ССЕС на НФ и на ДФЗ)			
• *Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз*			
• *Други програми и други донори* по бюджета на ПРБ			
• *Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма*			
• *Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)*			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

4600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ”

(класификационен код и наименование на бюджетната програма)

Цели на бюджетната програма

Целите на бюджетната програма за периода 2027-2029 година произтичат от дейностите на Агенцията за ядрено регулиране и от определените стратегически цели. Като основни за периода могат да бъдат определени следните цели:

1. Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия.

2. Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР

3. Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензии и разрешения и прилагане на добри практики.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“** *(класификационен код и наименование на бюджетната програма)*	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***	***Прогноза 2029 г.***
По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ – показател – разработени проекти за изменение и допълнение на нормативни актове и регулиращи ръководства по прилагането им	брой	3	2	2
2 По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – показател – поддържане в актуално състояние на публичните регистри	Брой	9	9	9
По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензии и разрешения и прилагане на добри практики“ – показател – Осъществени инспекции на обекти	Брой	90	90	90

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Недостатъчен размер на финансовия ресурс за текущи и капиталови разходи при утвърждаване на бюджета на АЯР от Народното събрание;

-По-ниските възнаграждения на персонала в сравнение с други регулаторни органи и с обектите, които Агенцията лицензира и контролира, което води до загуба на обучени висококвалифицирани експерти, малък брой кандидати за обявяваните конкурси и недостиг на достатъчен брой служители за изпълнение на поставените цели.

Информация за наличността и качеството на данните

Показателите за изпълнение на заложените основни цели са на база 2026 година –утвърден план за инспекционната дейност на АЯР, годишни цели и очаквания за периода 2027-2029г. Ползвани са данни от Системата за електронни услуги на АЯР и от публичните регистри.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. **Издаване на лицензии и разрешения**

В съответствие със ЗБИЯЕ са въведени 5 режима:

- издаване на лицензии;
- издаване на разрешения;
- издаване на удостоверения за регистрация;
- издаване на удостоверения за правоспособност;
- уведомление за дейности по чл. 56, ал. 2 от ЗБИЯЕ.

Разграничителният критерий между издаването на лицензии и на разрешения е свързан с предмета на правно регулиране: разрешение се издава за еднократна дейност в конкретен случай (например разрешение за извеждане от експлоатация на обект с радиоактивни вещества), лицензия се издава за многократно повтаряща се дейност, която се извършва по време на срока на валидност на лицензията (например лицензия за експлоатация на ядрено съоръжение).

Редът за издаване на лицензии за дейностите по чл. 15, ал. 3, точки 1, 2, 3, 5, 7,8 и 9 от ЗБИЯЕ и разрешения за дейностите по чл. 15, ал. 4, точки 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия.

2. Оценки и анализи на безопасността и експертизи

Решението за издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензии и разрешения по ЗБИЯЕ се взима на основата на резултатите от извършен регулаторен преглед и оценка за съответствие с изискванията за безопасност. Изискванията, нормите и критериите за ядрена безопасност и радиационна защита са определени с наредбите по чл. 26, ал. 2 от ЗБИЯЕ, разработва се и система от регулиращи ръководства по прилагането им. В случаите, когато представените документи съдържат информация, за оценката на която се изискват специални знания, умения или технически средства, председателят на АЯР може да възложи прегледа и оценката на тези документи на външни консултанти (експертни инженерингови организации).

Редът за извършване на преглед и оценка на безопасността е определен с вътрешните правила на АЯР, описващи практическите стъпки за изпълнение. В процеса на оценката, при възникнала необходимост и по решение на председателя на агенцията, може допълнително да се извърши:

- инспекция на площадката на съоръжението, обект на заявената дейност;
- използване на външни консултанти (експертизи по договор);
- подпомагане на процеса на взимане на решение от консултативните съвети.

Във връзка с решенията за изграждане на 7-и и 8-и блок на площадката на АЕЦ „Козлодуй“, през целия период на бюджетната прогноза се очаква да възникне необходимост от използването на външна експертна помощ, свързана с отделните лицензионни етапи от изграждането на блокове 7 и 8 на АЕЦ „Козлодуй“.

Във връзка с приет предварителен индикативен график за изграждане на 7-и блок на АЕЦ „Козлодуй“ с технология АР 1000 (решение от 18/12/2023 г. на Народното събрание), през 2027 г. Агенцията за ядрено регулиране предвижда средства за финансиране на изпълнението на договор с организация за техническа поддръжка, възложен по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП). Договорът е свързан с разширяване на капацитета и експертизата на АЯР в процеса на изграждането и въвеждането в експлоатация на новите мощности, както и за консултиране на регулаторните решения, които ще бъдат взети в процеса на регулаторен преглед на проекта.

Във връзка с внедряването на 6 прототипни горивни касети RWFA-13 в активната зона на 6-и енергиен блок на АЕЦ „Козлодуй“ е необходимо регулаторните решения на АЯР да се основават на задълбочена и независима оценка на представената обосновка на безопасността. В тази връзка се очаква да възникне необходимост от привличане на външна експертна помощ за преглед на избрани технически отчети, свързани с обосновката на безопасната експлоатация на прототипните горивни касети RWFA-13.

В рамките на националните усилия за развитие на нови ядрени мощности се предвижда извършването на оценка на възможностите за реализация на малки модулни реактори (ММР) в България, включително анализ на потенциалните им приложения, технологичната готовност, необходимата инфраструктура и възможните площадки. С оглед на очакваното развитие на тези дейности през 2028 г. се очаква да възникне необходимост от привличане на външна експертна

помощ за независим преглед и оценка на документи, свързани с характеристиките и обосноваването на безопасността на потенциална площадка за разполагане на ММР. Целта на експертизата е да подпомогне АЯР при извършването на регулаторния преглед и оценка в рамките на съответната лицензионна процедура.

С цел осигуряване на необходимото финансиране при необходимост от външна експертна помощ, при разработване на проекта на бюджет за 2027 г. и прогнозата за 2028-2029 г. са предвидени в централния бюджет разходи в размер на 1 022,6 хил. евро, осигурени от очакваните приходи от такси.

3. Периодични оценки и анализи

Текуща (периодична) проверка и оценка на спазването на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита и за изпълнение на условията на издадените лицензии и разрешения се извършва чрез преглед и оценка на отчетите на лицензианта/ притежателя на разрешение за експлоатационни параметри и показатели, за експлоатационни събития и чрез инспекции на място за установяване на съответствието с изискванията за безопасна експлоатация. В АЯР се преглеждат и оценяват представяните от лицензианта/притежателя на разрешение отчети, отнасящи се за:

- изпълнение на специфични условия на лицензиите, напр. програми, резултати от анализи или изпитвания, инспекции на компоненти, ремонт;
- анализ на експлоатационни събития;
- месечни, тримесечни, годишни периодични отчети;
- изпълнение на принудителни мерки и предписания на инспекторите по контрола.

4. Инспекционна дейност

При планиране на инспекционните дейности се отчитат експлоатационните състояния на ядрените съоръжения и обектите с ИЙЛ, резултатите от предишния контрол и планираните модификации, т.е. осигурява се обвързване с планираните дейности на операторите.

Изпълнението на действащите нормативни актове по ядрена безопасност и радиационна защита и условията на издадените от председателя на АЯР разрешения се гарантира със санкции (имуществени санкции и глоби) и принудителни административни мерки, налагани от председателя на АЯР. За извършени нарушения на нормативни актове се издават актове за установяване на нарушенията и наказателни постановления.

За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на последиците от тях, председателят на агенцията налага принудителни административни мерки.

5. Международни дейности

АЯР е органът, представляващ Република България в международен план в областта на регулирането на мирното използване на ядрената енергия. Агенцията използва ефективно международното сътрудничество като инструмент за усъвършенстване на дейността си като регулиращ орган по ядрена безопасност и радиационна защита, за повишаване на безопасността на експлоатация на ядрените съоръжения, за обучение и повишаване квалификацията и културата на безопасност на българските специалисти, за внедряване на ядрени технологии и др. АЯР осъществява сътрудничеството с регулиращи органи от други държави, както и с международните

организации, с цел повишаване на равнището на ядрената и радиационна безопасност в регионален и световен мащаб.

Република България е една от учредителките на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ), Виена и Обединения институт за ядрени изследвания (ОИЯИ) – Дубна. АЯР реализира членството на България и в двете организации. От 01.01.2021 година Република България е членка и в АЯЕ към ОИСР и АЯР участва в различни работни групи и мероприятия по линия на съвместното сътрудничество.

АЯР участва в работата на Асоциацията на западноевропейските ядрени регулатори (WENRA) от 2003 г. и на Асоциацията на европейските органи по радиационна защита (HERCA) от основаването й през 2007 г. Работните програми и на двете асоциации са насочени в решаване на значими регулаторни проблеми и отговори на въпроси свързани с теми, нормативно постановени в Договора ЕВРАТОМ. От 2007 г. България участва и в Групата на европейските регулатори по ядрена безопасност (ENSREG).

В периода 2027-2029 год. приоритетни за дейността на АЯР са представяне и преглед на националните доклади по Конвенцията за ядрена безопасност и Единната конвенция.

За отстояване на националните интереси и поддържане на високия авторитет на страната в ядрената област е необходимо активното ни участие в комитетите и работните групи към различните международни организации. Друг основен момент за дейността на Агенцията е провеждането на Последваща партньорска проверка от страна на МААЕ (Follow up IRRS Mission), която ще се състои през 2028 или 2029 година. Целта на последващата IRRS мисия на МААЕ е да направи преглед и оценка на изпълнението на препоръките и предложенията за подобряване на дейността на регулиращия орган от проведената през ноември 2024 година

За отстояване на националните интереси и поддържане на високия авторитет на страната в ядрената област е необходимо активното ни участие в комитетите и работните групи към различните международни организации.

Организационни структури, участващи в програмата

Администрацията на Агенцията е организирана в една главна дирекция и четири дирекции, разпределени в обща и специализирана администрация. Специализираната администрация на агенцията подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на Председателя на Агенцията по ЗБИЯЕ и е организирана в следните дирекции:

- Главна дирекция “Ядрена безопасността”;
- Дирекция “Анализи и оценки на безопасността”;
- Дирекция “Радиационна защита”;
- Дирекция “Международно сътрудничество”.

В състава на главна дирекция “Ядрена безопасността” се включва териториалното звено в Козлодуй, което осъществява ежедневен контрол на ядрената безопасност и радиационна защита на АЕЦ Козлодуй.

Експертите в главната дирекция изпълняват дейности, свързани с контрол и регулиране на ядрени съоръжения и ядрен материал.

Експертите на дирекция “Анализи и оценки на безопасността” изпълняват дейностите, свързани с прегледа и оценката на представената документация за издаване на лицензии или разрешения за извършване на дейности с ядрени съоръжения, включително за извършване на промени в конструкции, системи и компоненти (КСК), важни за безопасността на ядрените съоръжения,

както и преглед на документи, удостоверяващи изпълнението на условията на издадени лицензии и разрешения.

Експертите на дирекция “Радиационна защита” изпълняват дейностите, свързани с контрол и регулиране на дейностите с източници на йонизиращи лъчения и управление на радиоактивни отпадъци и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, както и по отношение на квалификацията и правоспособността на персонала в ядрени съоръжения и обекти с източници на йонизиращи лъчения.

Експертите на дирекция “Международно сътрудничество” изпълняват дейности, свързани с международните ангажименти на Република България и на Агенцията.

Отговорност за изпълнението на програмата

Държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и на безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво се осъществява от председателя на Агенцията за ядрено регулиране, който е независим специализиран орган на изпълнителната власт и има компетентност, определена със закон.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. евро)

№	4600.00.00 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България ” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2024	Отчет 2025	Закон 2026 г.	Проект 2027 г.	Прогноза 2028 г.	Прогноза 2029 г.
	1	2	3	4	5	7	8
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**3 866.2**	**4 607.0**	**7 878.0**	**8 398.7**	**8 408.8**	**8 418.0**
	Персонал	2 545.8	3 431.1	4 751.7	4 951.3	4 961.4	4 970.6
	Издръжка	1 306.8	1 080.5	3 085.5	3 372.7	3 372.7	3 372.7
	Капиталови разходи	13 6	95.4	40.8	74.7	74.7	74.7
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**3 866.2**	**4 607.0**	**6 855.4**	**7 376.1**	**7 386.2**	**7 395.4**
	Персонал	2 545.8	3 431.1	4 751.7	4 951.3	4 961.4	4 970.6
	Издръжка	1 306.8	1 080.5	2 062.9	2 350.1	2 350.1	2 350.1
	Капиталови разходи	13.6	95.4	40.8	74.7	74.7	74.7
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0.0**	**0.0**	**1 022.6**	**1 022.6**	**1 022.6**	**1 022.6**
	Персонал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Издръжка	0.0	0.0	1 022.6	1 022.6	1 022.6	1 022.6
	Капиталови разходи	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	От тях за: *						
	Централен бюджет – средства за осигуряване на необходимото финансиране при необходимост от външна експертна помощ за изграждане на ново ядрено съоръжение			1 022.6	1 022.6	1 022.6	1 022.6
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ****	**401.9**	**369.4**	**378.3**	**378.3**	**378.3**	**378.3**
	Членски внос на Република България в Международната агенция за атомна енергия /параграф 46-00/	0.0	0.0	378.3	378.3	378.3	378.3
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС****	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**401.9**	**369.4**	**378.3**	**378.3**	**378.3**	**378.3**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**4 268.1**	**4 976.4**	**7 233.7**	**7 754.4**	**7 764.5**	**7 773.7**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**4 268.1**	**4 976.4**	**8 256.3**	**8 777.0**	**8 787.1**	**8 796.3**
	Численост на щатния персонал	103	102	134	134	134	134
	Численост на извънщатния персонал	5	4	7	7	7	7

****** Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране*

*** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите.*

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително се посочват и параграфите на ЕБК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Цанко Бачийски

Съгласувал:

Светлана Францова, главен секретар

Изготвил:

Светломира Харизанова, директор дирекция ОА